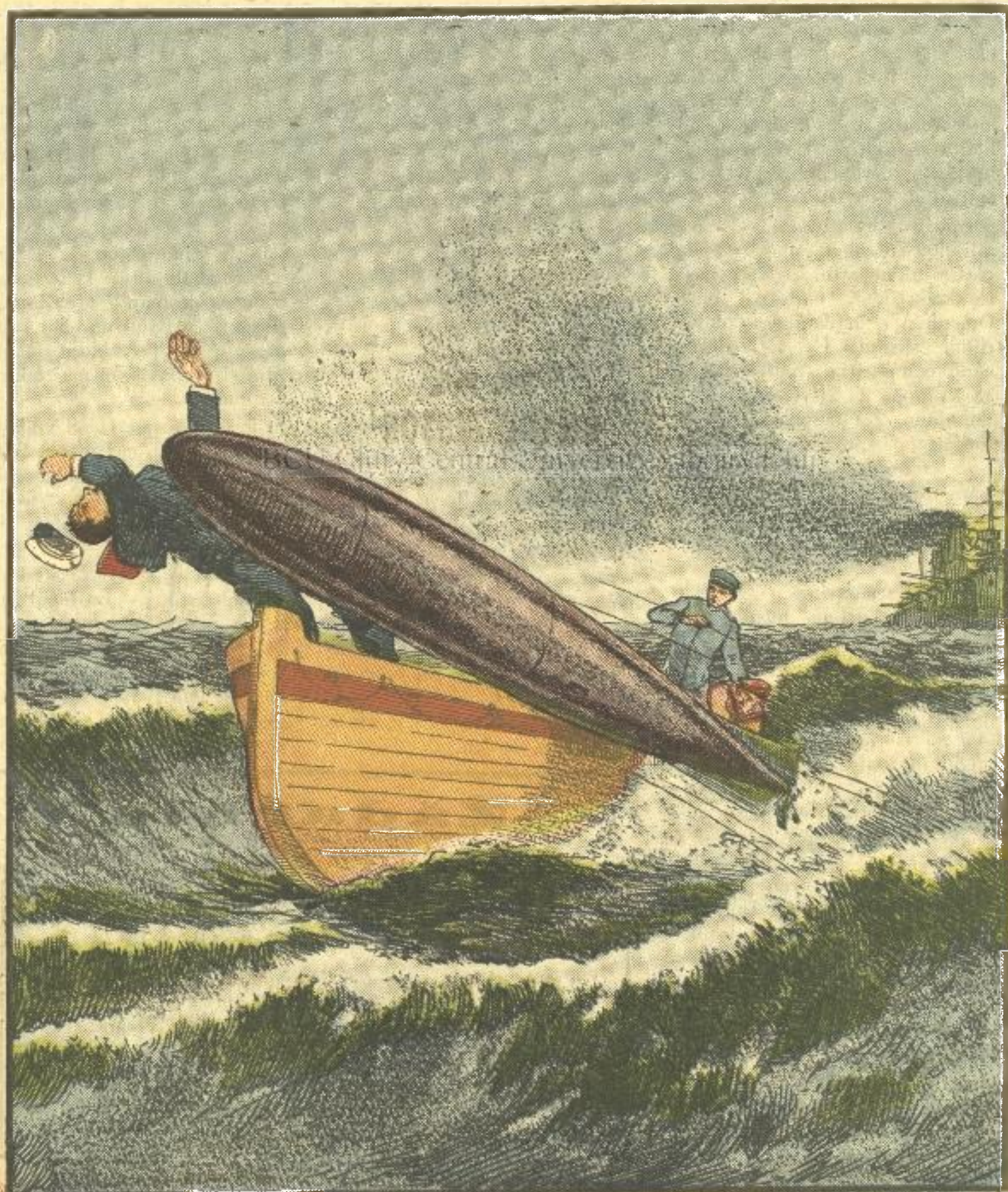

UNIVERSUL LITERAR

PREȚUL ABONAMENTULUI în țară: pe un an 100 lei. În străinătate pe un an 200 lei.

Răpit de o torpilă

Să vibrăm!...

Zilele de după războiu sunt puternice vibrații ale timpului, când *materia* e suverana stăpânitor ca și a stăpâniților. Dar materia vibrantă nu face decât să amuțiască însușirile superioare ale omului, spre a pune în evidență subsolurile personalității omeneste. În aceste zile de „*să fim practici!*”, alte vibrații sunt chemate să ne înalte și multiplice avântul: vibrațiile sufletului și undulațiile spiritului.

Spiritul prea practic al vremii noastre ne-a îndepărtat de clasici și ne va face să-l răstignim a doua oară pe Isus. Omenirea e în căutarea adevărului, savanții — tot sfârșind când compoziția materiei ca să ajungă la izvoarele ei — au ajuns tot la poarta necunoscutului, acel *ignorabimus* ce a chinuit atâtea genii ale pământului.

Iată de ce lumea revine la Platon și la școala aleksandrină — care nu e decât o prelungime a doctrinei celei din tîi — și puținii idealisti, pe cari îi mai are planeta se gândesc, se străduiesc să dea oamenilor un sprijin în viață mai presus de materie. Să vibrăm, dar să vibrăm de săvîrșirea binelui în toate domeniile, smulgînd de pe sufletele noastre masca ipocriziei ce pururea a stînjinit elanul spre pace și adevăr.

Aceasta e datoria ceasului de acum, și idealistii timpului, poeți și filozofi, au misiunea supremă de a smulge lumea din toropeala materiei.

Nu duce nimeni bogățiile materiale dincolo de viața aceasta. Cei mai bogați părăsesc lumea neînchipuit de săraci. Bogați din lumea aceasta nu pleacă de cât cei ce au avut norocul și știința să-și împodobească sufletul cu bogății ce

vor fi pururea cu noi, pentru că sunt în noi.

Să ne împodobim deci sufletele cu narcise, floarea inițiaților din Eleussis, dacă vrem într'adevăr să vibrăm, iar vibrațiile noastre să regenereze un neam prea adînc scufundat în materie, din pricina celor ce n'au știut că mai presus de egoismul lor strîmt și uscat, este practicarea cinstită a virtuților lui Crist. Acesta a spus păgînității odinioară: „*Eu n'am venit să stric legea veche, ci, mai de grabă, s'o împlinesc!*”.

Să vibrăm, dar să vibrăm de visările mari ale patriei și ale omenirii!

L. I.

BIETUL PUIȘOR

Am deschis oblonul de la pod și mă pomenii după gât cu un pui de vrabie, micuț și golășel.

Miza trebuit multă chibzuință să succească mîna dreaptă și să-l apuc, căci stam sus în capătul scării și țineam cu stînga oblonul, care la cea mai mică neatenție, amenința să mi cadă în cap.

În sfîrșit iată-mă jos în curte cu prețiosul trofeu.

— Ce să fac? Unde să-l adăpostesc?

Pisica, șireata care mă pîndea de la distanță, studiindu-mi cu atențiune ori-ce mișcare, îmi da mult de gîndit.

Bietul pușor! Cu aripele lui încă nedesvoltate, neputîndu-l susține în sbor, ar fi căzut pradă nemiloasei carnivore.

L'am așezat pe acoperișul chioșcului.

Bucuros că s'a văzut liber, pe picioruțele mici, făcîndu-și vînt din aripioare, iată-l sus în vârful chioșcului, ascuzîndu-se între frunzele zorelelor îngrămădite acolo.

Cîteva minute numai și un chix, urmat de altele la intervale scurte, deșteaptă atențiunea părinților, cari într'un sbor nebun, se așează pe chioșc lângă iubitul și probabil cel mai micuț al lor pușor.

Și hrana începe. Când vrăbioiul, când vrabia, care mereu alimentele necesare micuțului, care de sigur că nu mîncase de mult și era aproape mort de foame.

Simțeam o cosebtă satisfacție sufletească, că am făcut un bine.

De n'ași fi auzit chixcuitul lui disperat, pe când era în pod, — fără îndoială căzut din cuib înainte de vreme, — bietul pușor ar fi murit, fără ca nenoro-

Zădarnic

Cu vorbe închiegate din ură suspinată
Am început scrisoarea, în gîndu-mi hotărît
Să-ți spun de astădată amărăciunea toată
Ce zi cu zi în suflet pe rînd mi-ai coborît.

Și cum scriam la masă și-ți osîndiam iubirea,
Cu fiecare slovă ce se'nșira gemînd
Simțiam cum scade 'n mine, cum piere răsvrătirea
Și sufletu-mi se face din ce în ce mai blînd.

Iar când să'ncheiu scrisoarea, din lungă suferință
Eu m'am trezit de-odată scriîndu-ți gingășii
Și'n rîndul cel din urmă cu-atîta stăruință
În fiecare slovă, eu te-am rugat să vii.

G. Ratiu

ciții lui părinți să mai fi știut de soarta lui.

***

Ceasuri întregi cât am stat în curte citind, am urmărit cu deosebit interes dragostea vrăbiilor părinți, pentru pușorul lor micuț.

Mă minunai de instinctul arhidesvoltat al paserilor, care le dă posibilitatea ca dintre mii și mii de chixcuituri, să distingă pe acel al pușorului lor.

Dar a fost suficient un moment de distracție.

Când mi-am ridicat ochii spre locul unde știam că e pușorul, el nu mai era.

Dispăruse...

Înțelegi de ce atât scandal pe sărmanii părinți, cari nu-și mai găseau astâmpăr, dând târcoale vertiginoase chioșcului.

Explicația veni de la sine.

În goană mare spre bucătărie, fugea pisica cu bietul pușor în gură.

Căzuse sărmanul în nemiloasa lui ghiară.

Insufletit se vede, de un justificat curaj, în apropierea părinților lui, făcând un salt hazardat, închipuindu-și greșit că slabele lui aripioare îl va susține în aer și... a căzut jos lângă chioșc unde îl aștepta îngrozitoarea ursită.

Ion Holban

Toamna și poezii tineri

Intâia ploae deasă, din luna Septembrie, care durează ceasuri întregi, cu aceiași monotonie este cel dintâiu semn că pământul s'a îmbolnăvit și că pomii își vor pierde podoaba frunzelor iar frigul le va îngheța crengile în așteptarea zăpezii, ce le va da în ironie primăvara ei de flori albe. Deși nu suntem încă în Septembrie stil vechiu, stil după care se conduce anotimpurile nesocotind oficialitatea, poezii au și început să-și instrune lira și să cobească a toamnă.

VÂNTUL TOAMNEI

*Gemând, se tăvăleşte vântul toamnei
Prin arborii ce-și plâng a morții resemnare,
În picurii de ploae ce se preling pe foi.
Și moarte — frunzele ucise 'n vântul toamnei
— Îngălbenite — lasă trunchiurile goale.
Și se aștern. Doar lacrimile lor murdare,
Se scutură și cad în vântul toamnei
În sufletu-mi bolnav ce se răsfață
Și cu barbare bucurii nestăpânite
— Incet — imi smulge tot ce-am strâns în ei
Pustiu și desnădejde se răsfață
În sufletu-mi spre infinitul ei
Iluzii trec — iluzii moarte, vestejite
Te duc — doar stropii — 'n ochi mi se răsfață*

*Jucând în dans macabru — vântul toamnei
A risipit îngălbenita frunză arsă
Ducând-o 'n noaptea vagei amintiri,
A sfărâmat ascunsele simțiri
Si-acum, pe-a orizontului culoare ștearsă
Un trunchiu pustiu se sbate 'n vântul toamnei.*

N. Iordăchescu

La redacția revistei noastre se primesc zilnic cantități respectabile de poezii de toamnă; în toate cronicăsele ciorile se întunecă cerul și ceea ce e mai trist, în cele mai multe din ele, ciorile cronicănesc în versuri schioape. Le ținem și noi pentru la toamnă...

S'ar părea ciudat că tineri cari scriu versuri nu văd și nu simt când se vestește toamna de cât tristețea ei, în loc să se bucure că vine vremea când se culeg viile, vreme atât de mult cântată de Horățiu, care era și el poet, vreme când mai sunt încă pepeni verzi și când se numără bobocii!...

S'ar părea ciudat acest fapt, dacă n'am ști că greutatea vieții de azi înspăimântă pe poeți și pe muze așa că, la cea mai mică prevestire de vreme rea, încep să se bociască.

Cei ce și-au luat însă vesela meserie de versificator nu trebuie să uite că poetul are o meserie care nu este aceea de a

ingeri, sau mai bine zis; de a ponegri ei din potrivă de a face oamenii să vadă și să se bucure de frumusețea, de poezia ei ori-ce anotimpuri. Și tineri cari ne trimet versuri n'ar trebui să scrie dacă n'au dăruite de Dumnezeu sau adunate de ei înșiși destule comori sufletești, bună-tate, idealism și dragostea de arta lor, dragostea poeziei ca să ne arate pe această cerșetoare a orașelor cum o văd burghezii, îmbrăcată cum o văd poezii, în straiile ei regești.

Metamorfoză

*Privirea ta de-odinioară
În sufletul meu când tresare
O simt mereu cum mă'nșioară
Și mi dă un dor fără hotare.*

*Și doru-i din a ta privire,
Care în ochi ți s'a oprit
Venit-a din nemărginire,
Din cerul fără de sfârșit.*

Stelian Dolacuptea

Pagini contemporane

Romain Rolland și războiul european

• — Urmare și sfârșit —

IV

Și atunci se adresează Germanilor în „*Scrisoare deschisă lui Gerhardt Hauptmann*”.

Să-i răspundă dacă el — reprezentantul elitei intelectuale — aprobă faptele compatrioților de sub arme. Să arate dacă mai e același de dinainte de războiu: să spună numai atât, dacă admite crimele zadarnice din Belgia. De nu o va face, va fi ori „strivit de opinia publică” ori neputincios în a ridica strigătul împotriva Hunilor ce-l comandă. În amândouă cazurile va fi rușinos lucru.

Și, cum era de așteptat, nici Hauptmann, nici vreunalt „umanitarist” german, n’a răspuns.

Și aceasta nu o va uita Romain Rolland.

V

E războiu. Dar e războiu între oameni nu între operele de artă. De ce au distrus Germanii catedrala dela Reims? de ce au nimicit, au ars, au spulberat tot ei atâtea biblioteci, atâtea tablouri adunate cu trudă de veacuri? Aceasta întrebă Romain Rolland („*Pro aris*”). Nu se pot oare cruța operele de artă? Ba chiar cu un sacrificiu îndoit de oameni și ar trebui cruțate dacă alt mijloc nu s’ar putea găsi. Intelectualii francezi sunt de aceeași părere. Nu tot astfel cei vrășmași cari strigă: „mai bine să piară toate operele de artă, decât un singur soldat german!” Un om e o viață — care la sfârșit tot se va stinge — Reimsul e însă o sută, o mie de vieți — și care nu va trebui să se stingă niciodată, ci tot mai mult să se înalțe, tot mai mult să se însuflețească.

De ce nu se aude o singură voce care să exprime „un regret de excesele săvârșite?”

Toți sunt copleșiți de Imperialism? e atât de năprasnică forța aceasta? O singură „Adresa”, unde se neagă existența crimelor. Sunt și fățarnici. Mai mult, sunt „stângaci”. Stângăcia — găsește Romain Rolland — e unul din defectele cele mai mari ale Germanilor.

VI

Am cules în fugă miezul câtorva articole de seamă. Dar ele nu rezumă gândira marelui om din vremea uraganului. Sunt numai câteva crâmpoie, de interes mai general. Romain Rolland a judecat însă și imperialismul german față de cel rus („*De deux maux le moindre*”) a răspuns presei franceze și germane („*Lettre à ceux qui m’acusent*”) și s’a înșeninat la „*faceries de bine*” („*Inter arma caritas*”) Și altele...

Numai după citirea întregului volum, se ia seama ce mare a fost Romain Rolland; puterea cu care s’a răboit împotriva prejudecăților din afară și din năuntru, dreptatea și stăpânirea de sine cu care a raționat asu-

pra „dușmanilor” și „semenilor”, trece peste puterile unui om ca oricare altul. Rolland retrăgându-se față de furia măcelului a pus temelia elitei intelectuale universale, care se va opune de aci înainte Războiului...

Romain Rolland e însă un idealist; toare visurile sale vor putea fi cândva îndeplinite? Sau mai întâi, a judecat el bine faptele, a luat în seamă tot complexul de cauze ce deslănțuiește un războiu? Să ne amintim că Romain Rolland are o părere prea bună despre mulțime. O crede statornică păcii atât timp cât nu e atârțată la războiu. Dar trebuie să știm că sunt „mulțimi” și „mulțimi”. De pildă Rusia și Elveția. S’apoi, poate Romain Rolland ca acele „mulțimi” găsească ele întotdeauna de mâncare, pentru a nu se ură între ele?...

Da să lăsăm acestea. Noi primim gestul în sine. Noi admirăm sufletul larg al omului celui mai de seamă din Europa. Și nu vedem aci decât o Idee, o Luptă și un Om.

Mircea Eliade

SCRISORI VECHI....

*V’am recitat din nou, scrisori
Scrisori ascunse ’n scrinuri parfumate,
Și am resimțit aceeași dulci fiori
Pe care i-am simțit de atâteaori
Când v’am primit, scrisori uitate.*

*Scrisori ascunse’n scrinuri parfumate,
Mi-ați reînviat din nou icoana
Și’n lumea amintirilor plăcute
Am retrăit iar clipele trecute
Și-am plâns cu’n clipele dintâi
Când v’am primit, scrisori uitate!*

H. Marva, Pașcani

O sărbătoare a neamului

Români din toate unghiurile au înghenunchiat, cu pietate; în fața mormântului din Tebea, lângă gorunul lui Horia, unde odihnesc rămășițele pieritoare ale unui erou. A fost Avram Iancu un erou al neamului și a luptat cetezitor spre desrobirea Ardealului de sub cătușe maghiare.

virtuțile și străduințele lor, ei cari s'au înălțat odată cu înălțarea neamului însuși.

Către tinerii noștri de astăzi se îndreaptă cuvinte de îmbărbătare și îndemn. Mormântul dela Tebea, de lângă gorunul lui Horia, e un simbol, izvor de inspirații închinat înălțării

AVRAM IANCU la 1848

AVRAM IANCU la 1887

Neamul românesc își cinstește astăzi eroul. Regele Românilor salută la Tebea nemurirea Românismului.

Dar eroii neamului, aceste genii nevăzute ale înălțării, energii pururea vie ce ne ocrotesc și astăzi din lumina în care plutesc, urmăresc faptele noastre și ne aduc aminte

noastre, a românilor de pretutindeni.

Să meargă tinerii spre acele locuri sfinte, ce ne amintesc de eroii neamului, și vor găsi acolo nu numai poruncile zilei de mâine, dar și îndemnul zilei de acum.

L. I.

Paharul blestemat

Poesii de G. ROTICĂ

Multe poezii, enorma cantitate de versuri cari se publică, prinduse ale modernismului; poezii fără simțire, fără eugenie și înțeles cu versuri schioape și rime sărace, rămân par'că, din fericire, ne adunate în volume, probabil că editorii sunt retrograzi și nu vor să-și riște banii tipărind asemenea elucubrații.

În volumul „Paharul Blestemat” sunt poezii cu versuri corecte, clasice, în cari se simte dragostea pentru artă, pentru poezia noastră atât de mult încercată. Deschizând volumul d-lui Rotică găsim mai întâi poezia

profață care blămăcește titlul cărții „Paharul Blestemat” o dăm în întregime.

Paharul blestemat

*Tu m-ai întins c'un zâmbel
otravă într'un pahar
Și tot odată 'n altul
tu mi-ai întins nectar
Și ascunzându-ți gândul
m'ai îmbiat: „Alege
Paharul ce merit e de mine
să te lege”.*

*Eu am ales nectarul —
sorbindu-l am simțit
Că 'n piept și 'n lume-o nouă
vieată a 'nflorit
Și pentru clipa sfântă
deatunci în fiecare
Cucânt avea iubirea
o binecuvântare.*

*Dar într-o zi eu nu știu
ce demon a schimbat
Paharul, întinzându-mi
pe cellalt — blestemat;
Și 'n ziua când băut-am
otrava ce omorâ
Eu m'am simțit de tine
legat, înlăina oară.*

Acest romantic în esență și simbolic pahar redat într-o poezie simbolică deschide volumul în care, după cum face să se bănuiească și spiritul poeziei care îl prefațază, este cântată iubirea. Gândirea lui Rotică a strecurat în poezii o rară finețe de analiză psihologică a situațiilor sentimentale, și această găndire, armonizată în limba zeilor, ne împărtășește aceleași simțiri, ajutând năvala amintirilor noastre. De acest fel este poezia „Zadarnic” și „Coboară'n minte” pe care le dăm în întregime în acest număr.

În Paharul Blestemat vor fi poate și versuri cu scăderi poetice, însă în raport cu originalitățile cubiste ce sunt la modă astăzi: și acelea sunt bune.

De altfel Rotică care e destul de maestru în arta versului își va fi făcut de sigur, sau și-o va face, auto critica și nouă nu ne mai rămâne de cât să zicem, închizând: Paharul Blestemat: Iată un volum demn prin muncă, artă și inspirație ca să stea în biblioteca poeziei românești de totdeauna.

Nik. M.

Stând la geam...

*Stând la geam privesc la lună,
Și spun jalea mea nebună,
Sufletu-mi că-i chinuit
De-când gândul mi-i robit.*

*Luna însă lin apune
Și în sufletu-mi rămâne
Numai jale-amară, grea,
Să 'ncrească viața mea*

S. T. Ploști

Literatura Indiană

PRASADA

(Sau poema poemilor)

Laptele nutrește corpul și necumpătarea cauzează boale, după cum meditațiunea hrănește sufletul iar petrece-rile îl distrug.

* * *

Știința e sănătatea corpului, virtu-tea e a sufletului.

* * *

Păsările nu se odihnesc pe arborii în cari nu mai sunt fructe; fiarele fug de pădurile lipsite de umbră; insectele părăsesc plantele cari nu mai au flori; lipitorile ies din izvoarele cari seacă... femeile ușoare își părăsesc bărbatul îmbătrânit ori sărac; un ministru părăsește serviciul unui rege detronat care nu-l mai poate copleși de daruri; servitorii își părăsesc stăpânul ajuns în mizerie, astfel că scopul e cauza a tot ce există.

* * *

După cum marea își cunoaște adâncimea, ei și spațiul... întinderea, tot astfel Dumnezeu singur se cunoaște pe sine.

* * *

Calitatea aurului se cunoaște prin comparație, puterea unui bou după sarcina pe care o duce, naturalul unui om după faptele pe cari le săvârșește și după cuvintele sale, dar unde există o regulă pentru a putea cunoaște gândul unei femei?...

* * *

Femeea bună și onestă e un tezaur nepretuit, e sufletul omenesc sub forma lui cea mai desăvârșită.

* * *

Femeea rea și plină de vicii e cea mai mare din nenorocirile cari pot năpăstui o familie.

* * *

Să nu vorbim cu femeia prietenului când acesta nu-i acasă, fiindcă reputația ei e atât de sensibilă ca și laptele pe care cel mai ușor vânt îl acoperă de praf.

* * *

Mândria e cea mai frumoasă calitate a elefantului, după cum voiciunea e a calului; soarele e cel mai frumos ornament al zilei, iar luna al nopții; curățenia e cea mai frumoasă podoabă a casii cași copiii virtuoși într-o familie; blândețea, cinstea și modestia unei femei sunt tot ce poate fi mai frumos pe pământ.

* * *

În loc sterp să nu clădim locuință, nici școală pentru educația copiilor, nici templu pentru rugă.

Trad. de **Mircea Bonifaciu-Pittis****NINONEI**

— După Alfred de Musset —

Și dacă azi ți-aș spune, Ninon, a mea iubire,
În ochii tăi albaștri răspunsul care-ar fi?
Tu știi că are junghiuri a dragostii simțire
Și celor care sufer le porți compătimire,
Cu toate-acestea, poate, că mă vei osândi!

Și dacă azi ți-aș spune că sufer în tăcere
De vreme'ndelungată nutrind dorințe vii?
Ninon, tu ești prea fină și eu sînt de părere
Că ai ghicit prea bine ascunsă mea durere;
Imi vei răspunde, poate, îndată că o știi.

Și dacă azi ți-aș spune c'o dulce nebunie
În umbră-ți mă prefăc, precum singură vezi?
Un zâmbet de'ndoială ce bine-ți șade fie
Îți face frumusețea mai splendidă să fie;
Imi vei răspunde, poate, Ninon că nu o crezi.

Și dacă azi ți-aș spune că strâng cu fericire
În suflet ori ce vorbă ce surâzând îmi zici?
Mânia, când aprinde senina ta privire,
O știi că umple ochi-ți d'o vie strălucire;
Imi vei răspunde poate: „Să nu mai vii p'aici!

Și dacă azi ți-aș spune că noaptea-alinătoare
Somn n'are pentru mine iar ziua îmi trec plângând?
Când râzi, o știi prea bine, albina faci să sboare.
Spre rumena ta gură crezând că e o floare;
Mă tem, vorbindu-ți astfel, să nu te răd râzând.

Dar nu vei ști nimica! Stăpân p'a mea durere,
Eu viu să-ți stau alături, cu tine tine să vorbesc.
Respir acelaș aer, te-ascult cu mângâiere
Și poți avea de mine, Ninon, ori ce părere,
Privirea-mi neschimbată spre tine 'mi așintesc.

Culeg, în a mea taină, dulci flori misterioase,
Iar seara, lângă tine, ascult cum pe clavier
Aleargă ale tale mâini albe armonioase
Și'n valsurile noastre, în brațele-mi sfoioase,
Ca trestia te' mlădii suflată de zefir.

Și în adâncul nopții, când lumeane separă,
Intors când sînt acasă și ușa mi-o închid,
Strâng toată amintirea-ți, c'o gelozie avară
Și-al inimi-mi tezaur, c'o bucurie rară,
Lui Dumnezeu, în taină, lui singur i-l deschid.

Iubesc, dar știe fața-mi s'arate indiferență;
Iubesc, dar în ochi nimeni amoru-mi n'a citit,
Și scumpă mi-e această tăcută suferință;
Iubesc fără speranță și fără vr'o dorință,
Simt însă fericirea Te văd, sînt mulțumit.

Nu mi-este dată mie suprema fericire
Să-ți pot muri în brațe, viața-mi să-ți jertfesc,
Mi-o spune foarte bine amara mea simțire.
Cu toate-acestea dacă ți-ași spune-a mea iubire,
În ochii tăi albaștri răspuns o să găsec?

Memorii inedite ale contelui Mattachich

Traducere de **Const. A. I. Ghica**

De împăratul Austriei ea nu vorbea nici odată decât cu un respect plin de teamă; îl descria ca pe un om foarte drept și atunci când a fost tratată în Austria în chipul cel mai odios și cel mai ordinar cu putință, principesa n'a acuzat nici odată pe împăratul Franz Iosif, ci pe colportorii intrigilor cari obișnuiau să intre pe scara de din dos a biuroului de informații al Curții imperiale.

„Va veni o zi, mi-a scris principesa, din închisoare, în care toate intrigile acestea vor fi demascate și în care, voi avea prilejul să comunic împăratului care este primul gentilom din Europa, tratamentele barbare la cari a fost supusă, într'un stat monarhic, fiica unui rege“.

Cu cât îi era de antipatic cumnatul ei, țarul Bulgariei, pe atât îi era de simpatic prințul Rudolf, nefericitul succesor la tronul Austriei.

Dânsa îl descrie astfel :

„Nu ar fi fost fiul împărătesei Elisabeta, dacă n'ar fi fost un om de o inteligență superioară și înzestrat cu facultăți excepționale. Toți cari îl cunoșteau se simțeau atrași spre el. Pașiunea era defectul lui cel mai mare. Păcat însă că omul acesta n'a fost condus în viață.

„Ceeace a pierdut mai ales pe tânăra aceasta atât de bine înzestrată, a fost ura lui față de eticheta curților. Prințul era uneori de o veselie copilărească și era un tovarăș excelent. Îmi drept că devenea uneori mândru, pătruns parcă de sentimentul situației lui.

„Se fălea de succesele ce le avea la femeii. Am fost în totdeauna o soră pentru el, o prietenă în care avea o încredere desăvârșită. Îmi spunea tot ce avea pe suflet și nu odată mi s'a plâns de sora mea Ștefania.

„Intr'o zi, la un bal, la Curte, la Muenchen, prințul m'a întrebat dacă sora mea îmi semăna, în care caz era gata s'o ia de soție. La răspunsul meu afirmativ, a plecat la Bruxelles și îi ceru mâna.

„Primele timpuri ale căsniciei, părură a fi din cele mai fericite; tinerii se iubeau mult, cu toate astea simțeau ubirea lor se a transforma într'o în-o teamă nespūsă, de oarece mi se părea că după primele clipe de beție, diferență, care va fi urmată în curând de certuri; și lucrul acesta s'a și întâmplat.

„Soțul meu era bun prieten cu prințul și lucrul acesta fu o adevărată nenorocire pentru bietul Rudolf, de oarece soțul meu nu putea exercita asupra

prietenului său decât cea mai deplorabilă influență“.

Principesa petrecu câțiva ani foarte triști la Viena. Era singură și nespūs de decepționată. Iubea mult pe fiica ei Dora, actualmente marea ducesă de Schleswig Holstein, în schimb nu putea să sufere pe fiul ei.

Nu trebuie să surprindă pe nimeni faptul că femeia acesta atât de sensibilă resimțea o repulsiune vădită pentru soțul ei care o ofensase într'un chip atât de crud.

Prințul Filip de Saxa-Coburg-Gotha

Dacă a făcut cheltueli mari și tot astfel datorii a fost numai spre a-l face să sufere în singura lui afecțiune pământescă, banul.

Este inexact că ducea exclusiv o viață de lux și petreceri. Am văzut-o în condițiile ce mai modeste la o cotitură a vieții, suflecându-și mâne-cile și exclamând cu ochii strălucitori de bucurie. Și eu pot să muncesc. Vreau și voi ști să-mi câștig existența“.

Principesa este foarte ascultătoare; e blândă ca un copil dar nu vrea să fie tratată prost, și se revoltă împotriva brutalității pe care o urăște din tot sufletul.

La Doebling pe când era internată, a exclamat :

— „Da, știu că soțul meu mă în-fățișează tuturor ca o caricatură“.

În izolarea monotonă a curții regale din Viena, ea nu avea altă distracție de cât plimbările pe care le făcea. În fiecare zi se ducea la Prater, fie călare fie în cabrioletă mânănd ea însăși caii; aici am avut ocazia s'o văd pentru prima oară, în primăvara anului 1895.

Pe vremea aceea eram locotenent în regimentul 13 de ulani și mă aflam în concediu la Viena.

Îndrăznesc să afirm că eram un călăret excelent și-mi petreceam orele libere dresând cai. Aveam pe atunci un armăsar negru foarte nărăvaș care se oprea așa deodată în mijlocul drumului.

Astfel într'o dimineață senină de mai, mă aflam imobilizat pe-o aleie a Prater-ului; o luptă violentă se iscă între mine și cal, și, așa cum se întâmplă mai întotdeauna în atari împrejurări, am fost înconjurat de un cerc de gură cască.

Armăsarul sări de-odată din aleia rezervată călăreților în mijlocul șoselei unde circulau trăsurile, și am trebuit să fac eforturi uriașe ca să nu-mi zdrobesc capul de o trăsură care venea în fața mea.

În trăsură aceasta se afla principesa Luiza de Cobourg, însoțită de doamna ei de onoare, contesa de Sermage. La vederea principesei am simțit o zguditură violentă: ceva nou se petrecuse în mine, ceva de care nu-mi dădeam seama.

(Va urma)

ROMANȚĂ

*Și toamna cade! ca 'ntrecut
Se pierd în zări atâtea stoluri
Mă fură iar aceleași gânduri
Eternele nădejdei goluri*

*Duoasă amintirea 'n gându-mi
Tulburătoare îmi revine
În noaptea toamnei ce-mi repetă
Aceleși mistice terține*

*Și 'n tremurarea unei clipe
De ce? nu știu! tresar și gem
Cercând din negura uitării
Tot tristul meu trecut să-l chem.*

*Și 'n aria sinistră a toamnei
Sonata amintirii-ascult
Cum iar în gând ascult octava
Iubirii ce a murit de mult.*

D. Negulescu-Pitești

Fericire

Un optimist

— Cum, n'ai prins nimic toată ziua și ești vesel?
— Ce are aface! Am scăpat de nevastă-mea o zi!

— Ce porcărie!.. Uite o vrabie a făcut pe mine..
— Să mulțumești lui D-zeu că nu s'bor vacile.

Noutăți filatelice

La Paris a fost arestat de curând un grec anume Dumitru Hazzopoulos care se îndeletnicea cu falsificarea mărcilor rare. Ingeniosul falsificator a îndus în eroare o mulțime de filateliști păgubindu-i cu enorme sume de bani.

Pentru a putea pune în comerț mărcile falsificate susnumitul legase relațiuni cu principali filateliști din capitala Franței. Motivul pentru care nu a fost descoperit până acum este faptul că pe mărcile falsificate aplica câte un Surcharj care făcea cu neputință a putea fi luate drept false. Poștia franceză are legi aspre pentru pedepsirea indivizilor care nu se sfiesc a uza de ori ce afaceri dubioase care le oferă visul unei îmbogățiri rapide fără muncă. „Surcharjele” sunt o gravă maladie a filateliștilor din toate

țările. Ele mai contribuie și la scăderea valorii unei mărci dacă Surcharjul este aplicat prea intens. Revista „Corriere Filatelico” publică în ultimul număr o statistică a țărilor contaminate de boala Surcharjului. Anglia este singura țară care a putut rezista de a nu fi contaminată de Surcharj. România din 29b serii de mărci emise, 11 au trebuit să sufere martiriul Din 24 de state Turcia deține recordul surcharjelor din 674 de serii de mărci 462 au fost surcharjate cea ce revine la 68.39 la sută.

„Un catalog de Filatelie Sovietic” biurul filatelic sovietic a scos un catalog special cu toată istoria mărcilor sub regimul sovietic. Catalogul are 144 pagini, el mai indică și toate prețurile mărcilor ruse în Ruble și Copeici. Cititorii noștri și-l pot procura de la adresa: „Sovietz Philatelist” Tverskan

Bulevard No. 12, Moscova.

Un singur lucru au uitat editorii sovietici o indică prețul exemplarului.

Toate vechile stampile postale rusești din „Petrograd” și-au schimbat legenda în „Leningrad” aicasta ia un omagiu în memoria lui Lenin, fostul dictator al rusiei sovietice.

„Pasta Română” din 4 scrisori trimise de un prieten din Bușteni la București numai 2 au ajuns la destinație și acestea au făcut cei 133 kilometri în 4 (patru zile).

Ce are de spus Direcția Poștelor?

Ionel Trif

NOUILE PREMII FILATELICE
ALE
UNIVERSULUI LITERAR
— Pe luna Sept. 1924 —
CUPON No. 1.